

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 3 hóra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Arad szabadelvű polgáraihoz!

Napról-napra van alkalmunk a lapokban olvasni, hogy széles e hazában mindenfelé szervezkednek a politikai pártok. Utolsó időben különösen alig mult el nap a nélkül, hogy ne kaptunk volna hirt leginkább a néppárti körök megalakításáról.

Ezen jelenséggel szemben már nem lehetett a liberális irányt követő polgároknak sem csupán az eszmék hatalmában bizni; bizni abban, hogy az utat tör magának apostolok nélkül is, — különösen mikor azt tapasztaljuk, hogy ezen irány ellenségei mindent elkövetnek a szabadelvűség ferde világitásba való helyezésére és ellene harczba viszik még a vallást is.

A szabadelvű eszméket csak úgy juttathatjuk mielőbb diadalra, de különösen csak úgy léphetünk sikeres eredményre sorompóba Aradnak gyakran mellőzött anyagi és erkölcsi érdekeiért, ha minél előbb egymembeként tömörülünk a szabadelvű eszmékért lelkesülő pártzászlója alá.

A párt legutóbb tartott közgyűlésén annak újja szervezését elhatározván, hogy tehát az e célból kiküldött bizottság működését megkezdhesse, legelőször is a párt tagjainak összeírása szükséges. Azon tiszteletteljes kéressel járulunk tehát a szabadelvű párt minden egyes tagjához, sziveskedjenek e tekintetben a bizottság munkáját támogatni és az e célra kibocsátott íveket minél előbb tömegesen aláírni.

Ezen ívek az »Aradi Közlöny« szerkesztőségében naponta délután 4—5 óra között a párttagok által átvehetők. Ugyanott aláírások is eszközölhetők.

ARAD, 1895. junius 22.

A szervező bizottság.

A szabadelvű pártkörök szervezkedése és megalakulása körül megindult országos mozgalomból Arad város liberális polgársága sem vonhatta ki magát, s miként a lapunk élén közölt felhívás tanúsítja, újból kibontott zászlaja köré tömörül.

Közéletünk régebbi úzusa szerint az ilyen pártmozgalom rendszeren valamely nagyobb fontosságú konkrét politikai eseményre, képviseléválasztással stb. volt kapcsolatos; és hogy ez alkalommal amiaz indító momentum főn nem forog, igazolja legvilágosabban, hogy a szabadelvű párt-hoz tartozó választó polgárság mozgalmának ez idő szerint úgy egyebütt az országban, mint nálunk itt Aradon, más a jelentősége és közelebbi célja, mint az előtt volt.

Azt a bomlasztó, a magyar nemzetesetet érdekkörökre, felekezetre és nemzetiségre szerint szétváló csoportokra darabolni célzó agitációt, melyet az internacionális reakció a vallási és nemzetiségi izgatások szervezésével országszerte megindított, s mely a parlamenti ellenzék némely homályos célú töredékeinek támogatása által állandó s napról-napra fenyegetőbb veszedelmét képezi társadalmunk békéjének, lelkiismeretünk szabadságának, állami függetlenségünknek, összetett kezekkel tovább nem nézhetjük.

Hazánk legnagyobb ellenségeitől s tisztán a magyar nemzet szupremáciája, a magyar állam hatalma és befolyása ellen indított ezen aknamunka ellen a ha-

zafias irányu pártoknak saját zászlaik alatt haladéktalanul szervezkedniök kell, nem egymás, hanem a közös ellenség, az internacionális reakció ellen, mely a körülményekhez képest majd mint néppárt, majd mint paraszt agrarizmus, majd mint a reakció zsoldjába szegődött parlamenti fakciónak kihelyezett telepítvénye, mint »ellenzéki párt« működik különböző vezérek alatt, de mindig ugyanazon egy célra, a magyar nemzet hegemoniájának, a magyar állam szuverenitásának a megdöntésére.

Az aradi szabadelvű párt újja alakulása és szervezkedése tehát nem jelenti a pártharcok inaugurálását, nem azoknak átvitelét a társadalomba, a községi ügyek adminisztrációjába; nem célozza oly hatalmi tényezők megteremtését, melyek majd jogosulatlan érdekeket támogatnak emitt, s jogosultakat szorítanak háttérbe amott, hanem igenis jelenti az egészséges, a szabadelvű magyar nemzeti közvélemény egy újabb megnyilatkozását, mely bátyákat emel a vértanúk városában azon vívmányok védelmére, melyekért elődeink harcoltak, s azon elvek megvalósításának biztosítására, melyek a szabad és a magyar nemzeti társadalom további fejlesztésének nélkülözhetetlen előfeltételeit képezik.

De nem csak általános nemzeti, nem csak az aktuális politikának országos érdekü momentumai tették elodázhatatlan kötelességévé pártunk vezérférjainak városunk liberális és hazafias polgárságát

egy zászló alá tömöríteni, hanem egyszerűs mind szűkebb hazánk Arad város jogosult érdekeinek oltalma és előbbrevitele. Mert bármennyire megbizunk is kormányunk készséges jóakarata, méltányos igazságszeretete és bölcsességében, nem hunyhatunk szemet a regionális érdekek azon versenyé előtt, mely a parlamentáris kormányzat természeténél fogva irányadó helyen érvényesülést sürget, s mely versenyben városunk igazolt érdekeinek mentül nagyobb nyomatókat adni nemcsak jogosítva, de kötelezve is vagyunk. Es ezen jogainkkal élünk, e polgári kötelemeket teljesítenünk csak úgy lehet, ha mindazokat sorakoztatjuk, kik velünk együtt éreznek, egyet akarnak.

Ezeket tartottuk szükségesnek elvárataink előtt följejtenuk, midőn őket a szabadelvű pártnak annyi hazafias érdek, oly sok magasztos elv védelmére kitűzött s egy negyed század óta dicsőségesen hordozott lobogója alá hívjuk. A közös célok, melyek előttünk lebegnek, észszerűvé teszik a közös akció, mig e célok magas erkölcsi jelentősége szentesíti azt.

BELFÖLD.

Szentesített törvények. A hivatalos lap legutóbbi száma közli egy sereg vicinális vasút engedélyezéséről szóló törvények szentesítését, továbbá a tengeri hajók építésének állami segélyben részesítéséről szóló 1895. évi XXXIV., törvényes kamatláb meghatározásáról szóló 1895. évi XXXV., a magyar korona

melyeket dus választékban a leghirvesebb bel- és külföldi gyárakból szerzett be, s upon berendezett üzletében

a legjutányosabb árak mellett

kaphatók.

Komlós Ferencz,

ARADON, Forray-utca és Tököl-tér sarkán.

Tököl-téri áruház.

Ajánlja legkiválóbb minőségű

női- és férfi divat-áruit,

országainak egész területén érvényben levő törvényes kamatláb lezállításáról szóló XXXVI. t.-oz szentesítését. A szentesített törvényoikkek az „Országos Törvénytar”ban június 20-án lettek kihirdetve.

Harmadik katonai akadémia.

— A hadügyi albizottság jelentése. —

A magyar delegáció hadügyi albizottságának hiteles jelentése, amelyet M u n n i c h Aurél előadó kiváló gondtal és beható megokolással szerkesztett meg, felöleli a hadügyminiszternek a tavalyi delegációk határozataira adott válaszait, valamint az albizottságnek a hadügyi költségvetésre vonatkozó tárgyalásait.

A harmadik katonai akadémiaira vonatkozólag a hadügyminiszter válasza a következő:

„Eddig nem jutottam azon helyzetbe, hogy egy felállítandó harmadik katonai akadémia részletes tervének és költségvetésének elkészítésére engedélyezett 40,000 frtnyi hitelt igénybe vehessem.”

E rövid válasz nem terjeszkedvén ki azon kérdésekre, amelyek az e részben tavaly folytatott tárgyalások során megvitatás alá kerültek, nevezetesen semmi felvilágosítást sem nyújtván az iránt, hogy mennyire haladtak az előmunkálatok, mikorra lehet várni a tervek elkészültét és végül azon legfontosabb körülményre sem terjeszkedvén ki, vajjon az akadémia felállításának időpontjára nézve a viszonyok tavaly óta változtak-e vagy nem, az albizottság mielőtt további tárgyalásokba bocsátkozott volna, mindenekelőtt felhívta a hadügyminisztert arra, hogy adott választ szövegeljen az egészítésre ki. Ennek következtében kijelentette a hadügyminiszter, hogy azon nyilatkozata, miszerint a 40,000 frtnyi hitelt eddig igénybe nem vehette olyképp értelmezendő, hogy az ezen összeg megszavazása óta lefolyt idő rövidsége miatt, tekintettel különösen azon körülményre, hogy a harmadik katonai akadémia felállítására ez idő szerint sürgős szükség nem képez, a tervek sem készülhettek el annyival kevésbé, mert már maguk az akadémia felállításával kapcsolatos terület biztosítása végett folytatandó tárgyalások is hosszú időt igényelnek. Végül hivatkozik a kimutatásokra, melyekről gondoskodás történt.

Az albizottság ezen válasz felett folytatott beható tárgyalás alapján r a g a s z k o d i k a z o n á l l á s p o n t h o z, a melyet a múlt évben ezen kérdésben elfoglalt, a midőn azon ezélelől kivánta a tervek és a költségvetés elkészítését, hogy azok azon időpontban, a midőn egy harmadik katonai akadémia felállítása szükséges lett, készen legyenek és akkor az előmunkálatok keresztülvitelére az akadémia felállítását többé ne késleltesse; s habár

a hadügyminiszter válaszából tudomást szerzett az albizottság arról, hogy egy harmadik akadémia felállítása ma sürgős szükség nem képez, mégis tekintettel az elmondottakra, a tavaly kifejtett álláspontját továbbra is fenntartva, a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

„Az országos bizottság a hadügyminiszternek szóbeli előterjesztésével kiegészített választ tudomásul veszi; de hogy azon időre, midőn a harmadik katonai akadémia felállításának szüksége előáll, a megfelelő előmunkálatok meglegyenek, utasítja a hadügyminisztert, hogy a mindkét országos bizottság által a célra megszavazott 40000 frtnyi költséggel készíttesse el egy harmadik, még pedig Magyarország felállítandó katonai akadémiaira vonatkozó terveket és költségvetéseket és terjeszse azokat a jövő évi országos bizottság elé.

(Ezután következnek a kimutatások további bekívánására vonatkozó rész.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 765.0 milliméter, délután 2 órakor 765.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 17.7, délután 2 órakor C° + 28.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 2. délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel borult, esik, délután többnyire borult. Csapadék az előbbi 24 órában: 7 milliméter dörgéssel.

Kávéházi történet.

— Genre-kep. —

Néhány rendes kávéházi alak hűsült a szomszéd asztalnál, mikor egy görbe lábú, hajlott orru, apró szemű ur lépett a tereembe.

— Jer ide Miska, jer ide — integettek feléje a többiek.

A Miskának szólított ur helyet foglalt az asztalnál.

— Van valami érdekes hír? — De még milyen! — szólt a jövevény nyelvvel csattentve.

— Mi az! Halljuk! sürgötték a többiek és siettek cigarettával, szivarral kínálni őt, sőt az egyik fagyaltot is rendelt számára.

— Ismertétek ugye a veres Dolfi feleségét, azt a magas szőke asszonyt?

— Hogy ne, hogy ne... Csodáltuk is, hogy tudott ehhez a csunya emberhez menni feleségül, mikor mehetett volna máshoz is.

— Eppen ezt akarom elbeszélni.

Sokan emlékeznek még rá, mikor a veres Dolfi a fővárosból ebbe a vidéki városkába hozta azt a gyönyörű asszonykát kibe a fél város szerelmes lett nemsokára.

Nem tudta senki, hogy ki volt az apja? Váltóképes volt-e vagy se, s mennyit möröngölt a lánya tőle? Csak azt látnak, hogy az asszony elegancia tekintetében lepálta a többieket, s elbolondította a fiatal embereket egyaránt.

— Ugy van! — Hogy honnan vette a veres Dolfi a pénzt

a nagy háztartáshoz, arról nem tudott senki sem. Pedig az a kis rőfös bolt nem hozott be annyit, hogy gazdája estélyeket adhasson, meg a nagy urakkal járasson.

A szép asszony, kinek sokan tették a szépet, állítólag megközelíthetetlen volt. Kaczerkodott mindenkivel, talán találkat is adott némelyeknek, de reményen kívül egyébbel sem kecsgettette az udvarlók seregét.

A kis rőfösboltban két segédet tartott a gazda, pedig azelőtt egy se volt, ő maga pedig hetekig se nézett az üzlet után, hanem mint hirtelt egyre kártyázott előkelő barátaival, s egyre nyert.

Egy országgyűlési képviselő vesztett legszívesebben, azt tartotta szegény, hogy a ki szerencsétlen a játékokban az szerencsés a szerelembe...

— De hát a történet hol marad? kiáltottak türelmetlenül a hallgatók.

— Mindjárt arra kerül a sor!

A veres Dolfi a mult héten tengeri fürdőre utazott a feleségével. De én tudom, hogy nem fürdőzni ment, hanem — megszóktt.

— Hova? Miért?

— Külföldre szökött a törvény keze elől.

— Hogyan?

— A veres Dolfinak nem volt felesége az a szép asszony soha.

— Hát?

— A szeretője sem!

— Lehetetlen!

— De ugy van. Ok a fővárosban ismerkedtek meg két év előtt, s mint a lapok irták, örök hűséget esküdtek egymásnak a Dohány-utcai szilnagóházban.

No hát ebből egy szó sem igaz!

Mint férj és feleség jöttek ide, s a szép asszony ezrekig pumpolta meg az itteni urakat, míg a férje kártyán nyert tőlük.

— Ki hitte volna!

A Miskának szólított ur előre nyújtotta nyakát, mint a ki titkot akar mondani.

— A veres Dolfi felesége egy híres kalandornő volt, kit most mindenfelé köröznek.

A pincér, ki hátuk megett állott, kiejtette a kezében tartott tálcát és a poharak oszörömpölve törtek szét a padlózaton, úgy hogy mindnyájan arra fordultak.

Ügyetlen kiáltotta rá a fizető pincér. No meg is látszik rajta, hogy nem való nagy ületbe!

A fiu pedig, mintha nagyon a szivére vette volna a dolgot, sirni kezdett.

Nem lehetett több tizenhét évesnél, mert külvőmben nem siratta volna meg az összetört poharakat.

Vagy másért sirt? (R.)

IDÓJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Junius 23. —

Változó felhőzet. Enyhe. Jelentékeny csapadék nélkül.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Erdőben.

Az erdő csendes, néma árnya
Szalid megnyugvást nyújt nekem,
A szásados tölgyek tövében
Kinek bogácsa nem terem.

Virág itt, ott, amerre nézel,
Fölötted sűrű lomb szeg,
Halk suttogásu hirdetője
Az éden kurta perozinek,

Gyermeksereg a zöld csalitban,
Pajzán, jókedvű, gondtalan,
Nem tudja egy sem, hogy a fénynek
Borongó szürke árnya van.

Órül a létnek, ugy a hogy tud,
Minden virágos kert neki,
Megijed a futó bogártól,
De a pillangót kergeti.

Ez színes, himes, farkahátú,
Amannak hosszú szarva van,
Emest elfogni könnyűség lesz,
Amas ijesztget untalan.

Sóvárgó vágyam, tarka lepke,
Elérlek-e én egykoron,
Enyém lesz-e a drága gyermek,
Akiről annyit álmodom?

Avagy az élet, mely ijesztget,
Mint az a csunya, nagy bogár,
Hamarabb küldi vándorát el
Oda, ahol a végzet áll.

Ez a kérdés rajzik szivemben,
Változva bár — szünetlenül,
Egy szunyog vágódik fejemhez
Azután dongva elrepül.

HRABOVSKY LAJOS.

A bankház.

Irta: Bede Jób.

I.

A Kénzer bolt udvarára nyári időben több héten át egymásután nagy szekerekkel fát kezdtek hordani.

— Kénzer gyarapodik! — mondta a cukrász, ki vele szemközt lakván, mindent láthatott a mi Kénzer házában történi.

— De másképen is, mindenképen boldog ez a Kénzer — toldották utána a többiek — ki hitte volna ezélelől három évvel ezt, amikor a Schwartz boltban segéd volt, olyan nyápicos, gyámoltalan volt, ki hitte volna. Hát most faraktárt csinál. Nagyon jó gondolat.

— A fiáért teszi. Nagyon boldog a feleségével és a kicsi fiával.

Beszéltek, beszéltek róla, irigység azonban nem volt a szavukban. Olyan derült az ég és olyan meleg a nap, jó a föld ezen a vidé-

ken, mindenkinek egyformán jut belőle, tusakodások és harczok nélkül, az emberek hát nem bántják egymást. Kénzernek, lássák, most valamivel több kell, mint a mennyi eddig kellett, a felesége miatt kell és a kicsi fia miatt, akit fel akar nevelni; igazság, hogy többet szerezhessen és az isten áldása legyen a szorgalmán.

A ki a borostyán virágos bolt előtt jár, jó lelkűen néz arra felé, hogy Kénzer Jenő igyekszik.

Bent azonban nyugalom nincs. Kénzer a boltból az udvarra szalad, az udvarról a boltba, egyik perozben itt van, a másik perozben ott, most a könyveire hajolva számol, leveleket ír, csomagol, kiabál a segédekre:

— Gyorsan, gyorsan, ügyeljenek! A szem hol van, nem látja, ide cukrot adjon; vágja már azt a szappant restek restje!

A feleségét is biztatja:

— Frissen, Nelli frissen, édesem, igyekezzünk. Már hárman vagyunk, látod, minden peroz drága. Elek meg fog nőni.

A mint szaladgált, rendelkezett és kiabált, sovány barna arcáról az izzadság csurgott, a kabátja tele lett porral és kezei feketék lettek. Az egész ember még kisebbnek, vékonyabbnak látszott, mint a milyen volt, akár csak egy örökké mozgó árnyék lenne, itt a boltban és az udvaron, hova a nap a gyepe földre tűzött és a deszkakerítésen tündökölt és a farakások hézagáiba betolakodott szeliden játszva.

HIREK.

Június 23. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Szidónia. — Protestáns naptár: Szidónia. — Izraelita naptár: Tam. R. H. — Görög-keleti naptár (június 11.): B. és B. — A nap két 4 óra 5 perczkor, nyugszik 7 óra 59 perczkor.

Június 24. Hétfő. Róm. kath. naptár: Iván szül. — Protestáns naptár: Iván szül. — Görög-keleti naptár (június 12.): Onnf. Péter. — A nap két 4 óra 5 perczkor, nyugszik 7 óra 59 perczkor.

Szabadságharózi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— **Küzdelem a pénzért.** Ezt a címet viseli Tor Hedberg svéd író nagyérdékű regénye, melynek közlését mai számunk tárczarovatában kezdjük meg. A szennázó regényre itt is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Gaudernak József** ezredes, a csász. és kir. 8-ik huszárezred parancsnoka, a Buziáson tartott taktikai gyakorlatról visszaérkezett Aradra.

— **Az aradi kincstári vashid.** Az aradi kincstári vashid pótbjárása hétfőn lesz, pótbjárásán Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnöke alatt jelen lesznek: Várjassy József, Várjassy Lajos és Virágh Lajos. A meghívó szerint szívesen látják a pótbjárásán az érdekelt telektulajdonosokat azonfelül meghívták az aradi kereskedelmi és iparkamarát, s az ipartestületet.

— **Az aradi tanítók kongresszusa.** Az aradvidéki tanítóegylet a nyár folyamán Aradon egy országos kongresszust fog rendezni, mely egyszerűen az idevaló egylet jubileuma is lesz. Arad város mult havi közgyűlése felhatalmazta a tanácsot, hogy a tanító egylet jubileumához belátása szerint hozzájárulhasson. A tegnapi tanácsülés utasította Berocz Alajos kamarást, hogy Máday Mátyással az aradi tanítóegylet elnökével tegye magát érintkezésbe, és a polgármester hozzájárulásával az elszállásolásra, illetve az iskoláknak az elszállásolásra való átalakításáról kellőleg gondoskodják. Ezenkívül a város közgyűlése által megszavazott 500 frt mellett 300 frt segélyt szavazott meg a jubileumi ünnepekre.

— **Uj kincstári alügyész.** A magy. kir. pénzügyminiszter Szondy György dr.-t, az aradi kincstári ügyészség széptehetségű iradatíróját kincstári alügyésszé nevezte ki.

— **Az aradi hírlapírók és írók köre** holnap azaz hétfőn délután két órakor tartja meg rendes választmányi ülését, melyre a választmány tagjait eseten hívja meg Brankó-

viós György elnök, Hrabovszky Lajos titkár.

— **A szegedi regatta verseny.** A mai, Szegeden megtartandó regatta versenyre az aradi „Maros” evezős egylet is nevezett, s a mi regattistáink közül Vannay Gyula, Gurányi Pál, Szakolczay Dezső, Komlóssy Sándor, azonkívül az evezős egylet számos tagja tegnap este utazott át Szegedre, a versenyekben való részvétel végett. Hisztük, hogy a „Maros” győzedelmesen kerül ki a küzdelemből s újabb babérokkal fogja gyarapítani eddigi győzelmei számát.

— **A Baross-park zenepavillonja.** A Baross-park zenepavillonjának sorsa fölött a tegnapi tanács ülés döntött. A gyermekekre amugy is veszélyes építmény helyreállítása sokkal többbe kerülne, mint az eredeti elkészítési ár, s épen ezért a tanács annak lebontását határozta el, ami a kiosk felépítését tekintve, igen üdvös intézkedés.

— **A katonai lövöld.** Az aradi katonai lövöldöt a tavaszi árvizek alkalmával elborította a víz. Ezért a katonai hatóság annak védtöltéssel való ellátását határozta el. Tegnap ült össze ez ügyben Arad város mérnökei, s a katonai szakértőkből álló bizottság, a tervek kidolgozása végett.

— **A nőegylet sorsjegyel.** Az aradi izraelita nőegylet sorsjegyei huzása elmáradt és október hó elsején fog megtörténni. Ambár a 16,000 sorsjegy eladatott, melyért a pénz is befolyt, de többen a sorsjegyet visszaküldték, ezért maradt el a sorshuzás.

— **Egy régi vágy teljesedése.** Évek óta tanácskoznak már Makón, hogy a városban mikép lehetne egy sétateret, vagy helyiséget teremteni, hova a nagy közönség a nyárnak nem annyira heve, mint inkább a rettenetes pora elől elmenekülhetne. Most — mint tudósítónk távirja — Makó közönségének ez a régi óhaja teljesedésbe fog menni, ambár a képviselőnek egy garas áru érdeme sem lesz benne. A segítő kéz ismét a megyés püspök, Dessewffy Sándor, ki már annyi jelét adta nemes áldozatkészségének és páratlan jó szívének, ki nem mulaszt el alkalmat, hogy a város baján tőle telhetőleg segítsen. Mint megbízható forrásból értesülünk, a főpap az ujonan restaurált kertét, mely már eddig is a közönség rendelkezésére állt, kellőleg kibővítve halastóval, ártézi kúttal ellátva, használatra nyilvános sétakertnek ajánlja fel a városnak. De mert a kert parkrésze e célra ki-

csiny, a püspök nemcsak a nagy terjedelmű gyümölcsöt parkiroztatja, hanem még a Füzessér y-féle házat és telket is megvette, hogy a ház kertész lakul szolgálván, ezen különben is szép terjedelmű telekkel bővítse ki a mostani püspöki kertet. E két telek már vanakkora, hogy Makó igényeinek megfelelő üdülőhelyül szolgálhatna. Így hát jogosan irhatjuk, hogy az egyházfejedelem áldozatkészsége folytán teljesedésbe megy Makó egyik régi hő vágya.

— **Kerékpár-verseny.** A b. csabai tornaegyesület július hó 7-én egy 20 km. hosszú országúti és 3 számból álló pálya versenyt rendez, amelyre az „Aradi Kerékpár Club”-ot is meghívta. A versenyre a nevezés július hó 1-én délután 4 órakor zárás; — a b. natpénz 3 frt, mely az egyesületi igazolással ellátott nevezéshez csatolandó. Az aradi kerékpár club elnöksége ez uton is felkéri azon tagjait, akik a versenyen nevezni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb f. hó 28-ig a club titkárijánál jelentsék be, hogy így részükre az igazoló jegy kellő időben kiállítható legyen. A versenyre vonatkozó részletes program a club kávéházában megtekinthető.

— **Radna-Lippa új vasútja.** A temesváradna-lippai helyierdekt vasut végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott. Az ülésen véglegesen megkötötték a szerződést Zielinszki és Knopf vállalkozó céggel. — A vállalkozók ennek folytán óvadék fejében értékpapirokban 25.000 forintot tettek le, mely összeg 8 nap alatt 50.000 forintra és továbbá 30 nap alatt 120.000 frtra lesz kiegészítendő. Az építendő vasut 64 kilométer hosszú lesz és annak finanszírozása annyiban érdekes, a mennyiben a miniszterium az elsőbbségi részvények árfolyamát 78-ban állapította meg, míg ez rendszeren csak 75 szokott leni. Már ebből is látható, e vasutépítés realis alapja és az alapítók teljesen korrekt eljárása. Ha a végrehajtó bizottságnak sikerül mielőbb megkapni legalább az ideiglenes építési engedélyt, ugy a vállalkozók legkésőbb szeptember elején megkezdik a 300 méter hosszú lippai Maroshid építését.

— **A makói polgármester.** Folyó hó 27-én rendkívüli közgyűlésen választják meg Makó város polgármesterét, mint már több ízben irtuk. A pályázat hirdettetett, de bizony nagyon kevés eredménye lesz, mert ez ideig összesen egy pályázó van, Széll György makói ügyvéd. Tegnap egy kis időre Kökényessy Géza volt árvaszéki ülnök is pályázott, de egy fél óra mulva visszavette kérvényét.

Az asszony csöndesen nézte az ő dolgos urat aztán megtörölte homlokát, míg szép nagy barna szemei szeretettel néztek rája:

— Ugy, ugy, Jenő, igyekezzünk, Elekért! Hanem most pihenj egy kicsit, jer, dél van, a boltot csukjuk be egy órára.

Kénzer azonban nyugtalanul lóbálta a karjait és idegesen felelt:

— Nem, nincs pihenés, a boltot be nem csukjuk ezután délből sem, este is későbbig tartjuk nyitva. Egy darab kenyeret adj nekem, az elég lesz, mire való duzlakodni, nem vagyunk milliomosok, egy darab kenyeret adj csak...

Nem is csukta be délből a boltot ettől a naptól kezdve, mindig nyitva tartotta és mindig lótot futott. Csak délből lehetett egy perczre látni, hogy ott ül az ablak mellett az asztalnál, mely telve van az üzleti könyvekkel, hogy egy darab sajt, egy darab régi sajt és kenyér van az asztal szélén, és a míg a kenyeret rája, addig is a könyvekben lapozgat, gondolkodik, tervez és számol.

Az emberek most már nevetve nézték:

— Nem is okos ez a Kénzer — mondták most — egy bolond ez, egy pénzbolond, mi lesz belőle? A krajczárokat is sajnálja és nyuzza azt, ki a közelébe kerül és ravasz, ravasz, mint a macska, óvakodjunk tőle.

Próbálták is kerülni, de Kénzer mégis magához vonta őket. Felkereste őket a templomban, esténként az utozán, a multságokban odafurakodott mindenkire, simán, szépen,

ugyszólván észrevétlenül, kipuhította, megtudakolta kinek mikor van szüksége és csöreggette mellette a pénzt.

— Uzsorás, uzsorás! — sziszgették távolabb, de a közelben lassanként Kénzer egyegy lépésnyi helyet mindig elfoglalt és egyre tovább ment.

S míg a kenyeret ráta s egy pillanatra a város világos nagy utozáján, az erős régi házakkal való utozán végig tekinthet, szívében megnőtt a vágy:

— Minden, minden az enyém legyen, e házak itt az enyémek legyenek és a kövér földek, az erdő, a hegy az enyém legyen és a fiamra szálljon, a ki gond nélkül élhessen aztán, uri élete legyen attól a percztől kezdve, a mint gondolkozni tud.

Igy végignéve az utcát, eszébe jutott az ő sok szenvedése; a megalázások jutottak eszébe, melyeket el kellett, hogy szenvedjen, a mióta él, itt egy ütés ezen az utozáson, amott egy rugás hogy fáj!

— De a fiam ur lesz — suttogta — ur mindnyájatoknál nagyobb, gazdagabb, büszkébb!

Es mosolygott. Sovány arcán a mosoly kisérteties volt és ijesztő.

II.

Mulván az idő, az emberek, míg az élet nagy utján haladnak, megvénülnek és megváltoznak. Uj idöket szokik meg a világ, uj urak uralkodnak és a változásokban a ré-

giek divatjára már csak halványan verődik vissza az emlékezet homályos napja.

Mindenki megszoká, hogy a Kénzer bolt előtt már ne nyiljanak borostyán-virágok, hogy nem is élhet ott borostyán, mert a bolt megnőtt, egy óriási nagy lett belőle, elfoglalták a virágos fák helyét az utozán és tul a fölül nagy raktárak, buzarktárak, gépraktárak, liszt-magazinok, meg én nem is tudom, mennyi minden más, húzódnak végig. Es megszokja vala mindenki, hogy a hány új ház csak épül és a régi házak közül a hány eladásra kerül, az mind a Kénzer Jenő lesz.

Csak ugy mondják az idegennek az emlékezés okán:

— Ez a dugszagdag Kénzer, a kinek a zsebében van az egész város, ez egy szegény boltos segéd volt, azon kezdte, hogy a kol-dus Schwarznál volt segéd kit mindenki ütött, vert, rugott... Ez a divatos uracs es a Kénzer Elek, a ki itt lovagol, annak a fia, az utozá-osúja segédnek a fia. Es ott, kit mindennap más divatos selyem ruhában lát, kocsin, az, ki gyalog évek alatt nem jár tíz lépést, a Kénzer felesége, az egy tanítóleány volt.

Mindent csak az öregek tudják és beszél-lik, ők azonban hozzátesszik sóhajta:

— Mindegy, ő dugszagdag lett, mi meg elszegényedtünk.

Igy teljesülnek a Kénzer Jenő régi álmai, de milyen gyönyörűen teljesednek. Elek megnőtt, igazi uri, derék gavallér ember lett,

Egy pályázót emlegetnek még, a ki talán komolyan fog pályázni, ez Galambos Ignác dr. ügyvéd, a mi ha meglesz valószínűleg Galambos Ignác választatik meg polgármesternek.

— Az aradi fa- és fémipari szakiskola közelebb megtartandó évszázó vizsgálatára Arad város tanácsa Kádás Kálmán tanácsost küldötte ki vizsgálati biztosul.

— A makói csendőr-szakasparancsnokság — mint levelezőnk távirja — ujabban megnagyobbodott. A kerületi parancsnokság ugyanis oda osztotta be a földéaki és kis-sombori őrsöket is.

— A fürdők hurczolkodnak. Az aradi két Maros-fürdő hétfőn hurczolkodni lesz kénytelen. A Grünberg-féle fürdő ugyanis nem tudni mi okból, két méterrel felebb helyezkedett el, mint az engedélyezve van. A hatóság most utasította Grünbergert, hogy térjen vissza régi helyére. Azzal együtt a „Nep t u n” három méterrel lejjebb usztatja fürdőházait.

— Kirándulás kerékpáron. Az aradi kerékpár club-ma délután Radna-Lippára kirándulást rendez; távolság oda és vissza 76 km.; gyülekezés délután fél 2 órakor a városligeti pavillonnál. Működő tagok által bevezetett vendégek sportszerű öltönyben zivenesen láttatnak. A menetparancsnokság.

— Lázadó község. Bozsgán János, csi-cséri lelkész a vasárnapi istentisztelet alkalmával, durván megsértette Stojaneczku Stoját, s nem engedte, hogy a misét befejezze. A lelkész, ki a Mangra-féle tulzók ellen állást foglalt, ki akarják telepíteni a községből, miért is a csendőrség oltalmát volt kénytelen igénybe venni.

— Botrány egy ravatal mellett. Bánfalvai tudósítónk írja, hogy ott egy temetési szertartásnál tegnap nagy skandalum történt. Meghalt egy községbeli öreg paraszt asszony és a temetés napján megjelent Pánczél József református lelkész, hogy az egyházi szertartást elvégezze. A halottas háznál összegyűlt tömeg azonban nem engedte szóhoz jutni. Lehurrogatták és kikérgették az udvarból. Pánczél azért inzultálta a tömeg, mert néhány haragosa tervszerűen igatja ellene a lakosságot. Az öreg asszonyt egyházi szertartás nélkül temették el. A botrányos esetről a bántalmazott lelkész jelentést tett az esperességnél.

— Törpe kapuczinus. Tegnap délután egy aradi urnó szállt fel a Karolina utca táján az arra haladó lovasuttra. Kezében egy kalitkát tartott, melyben egy kanári helyett egy törpe,

kapuczinus majom volt. A lovonat közönsége persze nagyon megbámulta a még a legkisebb ölebnél is nyápiosabb állatot, mely ostobán, félénken vonult a kalitka egyik sarkába, s reszketve nézte a rá bámuló embereket. Amint az urnó beszélt, a majmot Hamburgból hozatta, hol mesterségesen nyomorítják meg a szegény állatokat, melyeket jó pénzért szállítanak a világ minden részébe az élelmes németek. Egy ilyen apró állat többé került, mint egy kanári madár s oly ostoba, hogy gazdáját nem képes mulattatni, úgy mint egy fehér egér, vagy öleb. A gazdája is inkább exotikus voltánál, mint kedvességénél fogva tartja az állatot.

— A gőzgépezők és kazánfűtők aradi vizsgáló bizottságánál a folyó évi július havi vizsgálatok f. é. július 6-án fognak megtartatni. Jelentkezni lehet július 5-én déli 12 óráig az aradmegyei állam építészeti hivatalnál, József főherceg ut 7-ik szám, 1-ső emelet.

— Aradváros a járványos időkre egy gőzfőtlenítőt óhajtván beszerezni, arra pályázatot hirdetett. Pályázat érkezett a Tarnóczy tüztöltő gyártól, a Vizvezeték és Világítási gyártól. Aradváros tanácsa véleményadás szempontjából — a pályázatot — a tiszti főorvosi hivatalnak adta ki.

— A gondatlanság áldozata. Szokodorán Péter, mácsai lakosnak, — mint levelezőnk írja — két éves gyermeke szülői gondatlanságból a bölcsőben megfulladt. A gondatlan szülők ellen a feljelentés megtéetett.

— Tolvaj rokon. Avramneoz Mihályné, paulisi lakosnő padlását a napokban feltörték, s onnan a ház fedelén kívül mindent elvittek. A gyanu Avramneoz Flóra és neje ellen irányul, kik bejáratosak voltak az özvegy rokon házához s régóta, mint ragadós kezű firmák, ismeretesek a környéken. Eddig azonban nem lehetett semmit sem rájuk bizonyítani. Ugy látszik, jókor gondoskodtak a lopott holmik elrejtéséről.

— Koch J. Európa szabása. Több helybeli hölgytől tudomásunk van arról, hogy Koch urtól 2 óra alatt a női ruha szabást alaposan elsajátították és gyakorlatilag meggyőződtek róla, hogy Koch Európa szabása kitűnő és érdemes ajánlani még a szabó és szabónéknak is ezen czélszerű Európa szabást, mert minden esetre gyorsabban és jobb állású ruha derekat szabhatnak, Koch czélszerű magyarázata után. A tanterem az aradi Ipartestületi I. em. van.

HYMEN.

Csécsey Nagy Miklós, gr Károlyi, Lajos özvegye és örökösei uradalmának főpénztárnoka, Csécsey Nagy Miklós makói ev. ref. lelkész fia, kit Aradon is széles körben ismernek, folyó évi július hó 2-án délután 6 órakor eskü-

szik örök hűséget Budapesten Musik Rudolf nagybirtokos leányának, Cornelia kisasszonynak.

GYÁSZROVAT.

† Probst Vilmos, aradvárosi mértékhitelítő hivatali főnök elhunytáról részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Özv. Probst Vilmosné szül. Horacsek Ilka saját, úgy gyermekei Ilka, Emilia és Klotild, az elhunyt testvér-öccsöze Probst Nándor, valamint számos rokonai nevében is megtört szívvel tudatja forrón szeretett s felejtetlen férje, édes atyjuk, testvére és rokonuk Probst Vilmos, Arad szab. kir. város mértékhitelítő hivatali főnöknek, folyó hó 22-én, reggeli 8 órakor, életének 49-ik s boldog házassága 18-ik évében, hosszas betegség után bekövetkezett jobblétre szenderültét. A boldogult múlt tetei június 24-én d. u. 4 órakor fognak Szt-István utca 2. sz. a házból a helybeli róm. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyázmise áldozat június 25-én, d. e. 9 órakor fog a t. Minorita-atyák templomában a Mindenhatónak bemutatatni. Arad, 1895. június 22. Béke poraira!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi kaszinó-egylet vasárnap, f. hó 23-án d. e. 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgyak: 1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt egyleti évről. 2. Pénztári jelentés az 1894-95-ik évről. 3. Az 1895-96-iki költségelőirányzat. 4. Két választmányi tag választása. 5. Esetleges indítványok. Az igazgatóság.

(*) Az aradi kerékpár club f. hó 24-én, hétfőn, este 9 órakor a Vass kávéház különhelyiségében rendkívüli választmányi ülést illetve összerétekezletet tart, melyre a vál. illetve a club összes tagjait ez uton is meghívom. Tárgy: Az aradvidéki tanítóegyesület átirata a jubiláris közgyűlés alkalmával egy corso menet rendezése tárgyában. Tedeschi Viktor elnök.

(*) Az aradi Concordia betegs. és temetkezési egylet saját helyiségében (Szt.-Pál-utca 7.) 1895. év június hó 28-án, d. e. 8 órakor rendes választmányi ülést tart, az igen t. választmányi tag urakat ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: Elnöki és pénztári jelentés. Ez alkalommal új tagok is felvétetnek.

(*) Az aradi általános munkás betegsegélyző egylet folyó évi június hó 23-án, vasárnap délután 3 órakor, a város háza alsó tanácstermében XV. évi rendes küldötték gyűlést tart.

MULATSÁGOK.

(=) Dalosok népnünpe. Régen volt oly kellemesnek ígérkező mulatság a városliget-

a városban, a megyében, de távolabb sem, a világon sehol oly művelt, elegáns fiu nincs. Ahhoz hozzáérni nem lehet ám, a halál volna az ára. És milyen gyönyörűség, hogy megnyit tud, a művészeteket érti, a tudományokat is és gyöngéd lelkű és erős karu.

Az öreg Kénzer szive azonban aggodalmakkal telt vala meg egyszerre. A gazdagság már nem növekszik, akárhogy akarja, az erje nem bírja növelni, minden elpusztult már itt körülötte, amiből gyarapítani lehetne. „Pénzt, pénzt, pénzt, hogy nőjön a többi!” ezt ismételtette magában.

Aztán a házból egy darabot elrekesztett. Ide nagy, fényes üveg kirakatokat csináltatott. E kirakatokat aranyakkal és drága papirokkal töltötte meg.

— Bankház — mondták ámultan az emberek — bank, miért?

De megkezdődött a játék, mely izgalmas és kéjes volt, olyan a fáradt, reményvesztett embereknek, mint kezdő szerelmeseknek a mámoros csók.

Kénzer Jenő reggeltől estig a bankházban ült, ezer meg ezer embernek a pénzét forgatta, dobta kocsákra és a magáét is vele.

Ah, nagyon megváltozott itt a világ, mondtam, most már valóban semmi sincs a régiből. Az öreg Kénzer kétségbeesett kapkodása a régi csak, úgy ahogy fiatal korában lóbálta a karjait, úgy tesz most is, ez a régi csak és a fiaért való szeretet a régi.

A régi, igen, még egy. Az esthajnali csillag az, mely felkél a tavaszi alkonyatba hajló.

délutánon s mig csöndesen a kék ég nyugalma békét hirdet, a csillag megáll, ezüstös fényével ragyogva, szelid, ábrándos ragyogással.

Ott áll meg a város szélén, de tul ez idegessé változott városon, egy zöld ház fölött, melyet virágoktól illatos kert övez.

— Hagyjon — szól az ablak mellett egy leány — én nem lehetek a magáé. Az édes apja nem engedné.

Kénzer Elek az ablaknál van és a leány kezét fogja, a gyönyörű széke leányét, ki mint a harmat, olyan friss és tiszta. Az édes anyja távolabb a varró-gép mellett ül és bólingat a fejével: Ugy, ugy, igaz.

— Szeretem, istenem, de hagyjon; ne jöj-jön többet.

— Visszajövök, jövök! — ismételteti Elek.

A leány aztán a sötétlő égboltozatot nézi, melyen az esthajnali csillag ragyogása most még tündöklőbb és reményesebb.

— A gazdagságát, istenem, azt, a gazdagságát vedd el, hogy ő az enyém lehessen! — sóhajtja a leány.

III.

Az öreg Kénzer Jenő rövidesen beszélt. Az izgatottságtól csak úgy tajtékzott:

— Nem, nem! — kiáltotta a fiának. Nem azért kinlódtam, nem! A leguribb leányt kaphatod, azt kaphatod, akit mindenki irigyelhet tőled, egy Nály grófleányt, ha tetszik, egy baronesset, ha tetszik...

A fiu némán állott mellette.

— Hát szólj — kiáltott rá az öreg — lemondasz arról!

— Nem! — felelt dacosan a fiu — inkább szegény legyek, vele maradok.

Az öreg ekkor a boltba rohant. Vissza se jött onnan. A bankházban ült, nappal és éjszaka másról tudni se akart.

— Valami baj lehet — sugták az arra járók, éjszaka is világosságot látván a bankházban. — Az öreg Kénzer egyre számol és milyen sárga, milyen szórakozott, baj, baj!

És hire terjedt gyorsan, hogy bajnak kell lenni és mindenki félni kezdett és mindenki a bankba rohant, a pénzt kérte mindenki, a papirjait, a nyereségét.

— A bank megbukott, a bank megbukott! kiabáltak aztán; de milyen hangosan kiabáltak, milyen izgalmasan.

A láрма miatt az öreg Kénzer a fejéhes szoritotta a kezét.

— Hazugság! Hazugság! — dadogta.

Elesett a nagy üveg mellett, melyen át a tavaszi nap most küldte bucsuzó, halovány sugarainak csókját.

A bank valóban nem bukott meg, mindenki megkapta a pénzét és igazában semmi más nem történt, mint az, hogy az öreg Kénzer bankár meghalt és hogy a fia egy szegény leányt hozott haza, aki nem volt szegényebb, mint réges-régen a Kénzer Jenő felesége, amikor a bolt előtt még borostyán-virágok nyillottak.

ben, mint a jövő vasárnapi lesz. Az aradi dalegylet olyan gazdag programmal állt elő, hogy teljes délután lesz látni való. A szentannai gyermek zenekar sétahangversenyén kívül a versenyek és játékok egész sorozata kínálgatik. A népnépzés minden ezredik látogatója egy tiz koronás aranyat nyer. Az esti hangversenyre a dalosok nagyban készülnek. Szébbnél-szebb dalok lesznek előadva precíz betanulással. Műsor közbe Nyilas Mátyas két kacagató, monológot fog előadni az ő ismert előadásával. Hangverseny után tánc következik.

(=) Tanítók junálisa. A zsigmondházi tanítók által folyó hó 20-ára tervezett, de a rossz idő miatt elmaradt junalist f. hó 24-én, hétfőn délután 3 órakor tartják meg a zsigmondházi »Petőfi«-féle ujonnan berendezett kert-helyiségben. A talp alá valót Albert Péter aradi jónevű zenekara fogja szolgáltatni. A kedélyesnek ígérkező mulatságon, melyre belépti díj nem lesz, vendégeket szívesen lát a házigazda szerepét betöltő tanítóság.

TANÜGY.

Az aradi zenede vizsgája.

— Harmadik nap. —

Az aradi zenede kapni a harmadik vizsganap elmúltával bezárulnak két hónapra, hogy szeptemberben újult erővel kezdhesék a lelket nemesítő munkát.

A közönség, mely a vizsga-napok növekedő aránya szerint, mind többre és többre gyülemlett össze, úgy véljük, a kielégített élvezet tudatával hagyta oda a »Krispin-termet, mert a tegnapi napon a növendékek nagy perozentje dícséretes, egy töredéke pedig kiváló eredményt produkált.

A tegnapi vizsgán a hegedű, zongora és fuvolán kívül egy énekszám is volt, mikor a nagyobb leány-növendékek W a s c h i n g egy bájos dalát énekeltek két szólamra. A színes ruhás éneklő leány-grupp olyan kedves képet nyújtott, mely a festő vásznát is méltán díszíthette volna.

Tegnap tulajdonképpen klasszikusokat játszottak: Weber, Mozart, Chopin, Kreutzer, Beriot, Mendelssohn, Liszt voltak az előadott zenerámok mesterei.

A zongora tegnap is dominált, mely hangszeren, egy vizsga-nívójáig terjedő és a kifejezésnek relatív értelemben vett fogalmával szólva, perfektil játszott S á g h y Emilia és R a t t k a y Margit.

Előbbi a vizsga utolsó piészét, Weber egy koncert-darabját adta elő, melyhez a kíséretet Sch l e z i n g e r kisasszony primhegedű-

jének vezetése mellett egy quintet szolgáltatta.

Méltó és szép befejezése volt ez a vizsgának, mely alkalommal S á g h y Emiliának volt alkalmuk bemutatni már is szép technikáját és képességét.

R a t t k a y Margit L i s z t második számú Rhapsodiáját interpretálta meglepő ügyességgel.

K o v á c s Vilmos hegedűjátéka is nagy érdeklődést keltett. Beriot 8. számú koncertjét hegedülte zongora kísérettel. Kár, hogy a zeneszámot nem hallhattuk végig, mert a túl meleg levegőben az erősen feszülő hur elpattant.

A vizsga-bizottság asztalánál S a l l a y Béla dr., M a n d l Vilmos, R o b i c s e k Samu, I l l é s László és G r ü n w a l d Ferencz foglaltak helyet, kik vizsga után megelégedésüket fejezték ki K r i s p i n József igazgató előtt.

A zenede igazgatója valamint tanárnői és tanárai valóban meg is érdemlik a kifejezett megelégedést, mert az az eredmény, melyet felmutattak, mindenestre becsületére válik az aradi zenedének.

(—) Kézimunka kiállítás. A Hasszinger utozai községi nőipariskolában Steinitzer Luiza igazgatónő munkakiállítását rendez. A kiállítás ma, vasárnap reggel 9 órakor lesz megnyitva és tart bezárólag szerdáig, f. hó 26-ig. Az érdekes kiállításra felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

(—) Evangélikus vizsgák. Az ág. hitv. evang. gyülekezet elemi iskolájában az évszázó vizsga holnap, f. hó 24-én délelőtt 8 órától folytatólag tartatik meg. Ez alkalomra a t. szülők és a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívotnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az aradi királysértő.

Székely András aradi, vaggongyári munkás az elmúlt évi augusztus 17-én alaposan bepálinkázott. Este felé, mikor hazatért, a vele egy udvaron lakó Gábor János figyelmeztette a berugott embert, hogy az aradi várból most jön a katonabanda, hogy zeneszóval bejárja a várost, mert holnap a király születésnapja lesz. Székely a legnagyobb megvetéssel fogadta ezt a hírt s a király személyét sértő kifejezésekkel illette. Ugy vélekedett, hogy ő felsége nem mert Aradra jönni a vértanuk szobra miatt, hanem ehelyett elment Borossebesre az oláhok közé. Azután az elégedetlen kurucz tovább törkölyöz-

ött. Ezt a kifejezést meghallotta M u n k Vilmos 33 dik gyalogezredbeli zupás őrmester s kellszámú tanuról gondoskodva a városkázarsietett s feljelentette a királysértő Székelyt, a kinek ügyében a budapesti törvényszék tegnap tartotta meg Mladoniczky Nándor elnöklése alatt a végtárgyalást.

A legérdekesebb volt Pankotán Tógyer aradvárosi közrendőr vallomása, a kit a személyazonosság megállapítása végett külték ki a helyszínére.

— A mint beléptem hozzá, számolt be a törvényszék előtt fontos misziójáról az aradi közbiztonság erélyes őre, Székely felállott az asztal mellől, de megint visszahanyatlott, rám köszöntötte a pálinkás butykost és rám kiáltotta, hogy: Éljen a király! Éljen a rendőrség! De én azt feleltem, hogy nem jöttem magához pálinkázni, hanem azért, hogy vonja vissza a szavát. De nem vonta vissza, mert nyomban elaludt és ezt a kihágását mindaddig folytatta, mig csak be nem végezte.

— Részeg volt-e nagyon Székely? — kíváncsiskodott az elnök.

— De még mennyire, alig tudtam a személyazonosságát az ember és disznó között megállapítani.

A derék alguazil igazat beszélhetett, mert a vizsgálat szerint is Székely majd egy liter papramorgó eltogyasztása után még egy deczi rumot és két deczi liter szilvorumot kebeleztet be otthon.

Dr. Vizlendvay Imre kir. alügyész ennek megállapítása után sem hitte el, hogy vádlott kérdéses alkalommal beszámíthatatlan állapotban lett volna, azért kérte, hogy ítéljék el királysértés vétsége miatt. A törvényszék azonban — mint egy tegnapi táviratunk érintette — nem teljesítette az ügyész kívánságát, és a vádlottat felmentette.

8. Halálos végű verekedés. Zöldesen történt, hogy Amár Jozsifnéhoz bement Morár Stefan és enni kért tőle. A különben berugott embert egyszerűen elutasította az asszony. Morár Stefan azonban nem engedett az elutasításnak, sőt az asszonyhajánál fogva ránczizálni kezdte. Amárné segély kiáltására előjött Amár Jozsif, a férj és most már hárman vesz kedtek. A nagy zaj az asszony édes anyját is kicsalta a belső szobából, kit a már erősen feldühödött Morár Stefan fejszével fenyegetett. Amár Jozsifné erre kicsavarta a részeg ember kezéből a fejszét és addig ütötte a fejét, mig csak élet volt benne. Tegnap ítéltek az asszony felett, kit — tekin-

Küzdelem a pénzért.

— Regény. —

Írta: Ter Hedberg.

Az »Aradi Közlöny« számára, svéd eredetiből fordítva.

[1]

[Utánnomás tilos.]

I.

Köröskörül, a meddig a látóhatár ért, hullámos földületű sík terült el: rét, rét, vetés, vetés mellett. A poros szürkésárga utak egymást keresztelték s a határdomboknál összefutva, úgy néztek ki, mint ugyanazon központból kiágazó sugarak. Imitt-amott néhány fa szorosan bujt össze, mintegy felve a környező pusztaságtól s a távolban egy-egy homokbuczkától vagy sziklatömbtől határolva látszóttak a paraszttelkek, kerítés és házaikkal, mik egyformák voltak, mintha ugyanazon minta szerint készültek volna. A távolban feltűnő falu templomának hegyes tornyai magasan csillogtak az alattuk elterülő házak és síkság felett s a tetejükön álló kereszték mintegy védeni látszóttak mindenkit, ki arra járt vagy vándorolt.

Az egész síkság, mely fölött a fecskék magasan röpdestek, azt a benyomást tette a szemlélőre, mint a távolban kéklő erdők közé kiterített abrosz. Csakhogy ez az abrosz az évszakok szerint változtatta színét: a termékeny talaj feketeségétől és a tavasz zöldjétől kezdve a nyár szinpompájáig, mely a nap hevétől befolyásolva, hol elsötétült, hol sárga, majd piros lett, mignem az érett kalászek el-

hullottak az éles kasza alatt, a gyümölcs leshedetett s a talaj kopasz lett, felöltve unalmas szürke színét. Mikor azután jótékonyságában és adakozásában kimerült a sík, téli ruhába bujt, felvéve a fehér hóréteget s ekkor nézett ki igazán pusztának a pusztaság s az üres sík ekkor tűnt fel igazán végtelennek.

Év év után változott a sík felülete az eke alatt; megnyitotta barázdáit, befogadta a magot és megadta a gyümölcsöt aratáskor. Év év után egy népfaj munkálta e földet, melynek jóléte ahhoz volt kötve, egy azelid, sokat fáradt és kiállott faj, melynek élete évről-évre ugyanazon körben forgott, meghajolva a munkában, mint az ökör a járom alatti.

A patak mellett, mely a távolban átneteszte a leirt síkságot, egy kis gyárváros állott, mely idővel tekintélyessé és nagygyá lett. Ugy állt ott a víz mellett, mint egy lázasan dobogó szív és óriási teste zihált és köhögött, mint valami tudóveszes és folytonos zakatolásával uralkodott a körülete elterülő természet csendje felett. A patak egész a gyárig zöld pázsit között futott tova s felülete szivárványszínű volt; a levegő a patak felett telve volt széngőzzel s néha, midőn az arató nép megpihent a kaszájára támaszkodva, megtörölte verejtékes homlokát, a szellő oly hangot hozott feléjük, minő a lázban verő ér, s ekkor megtörtént, hogy a munkában kifáradtak tekintete a város felé fordult s egy vágy keletkezett lelkükben, mit önmaguk sem értettek meg, de mely az előttük álló síkot és a learatott kalászekat ellenségeikül tüntette föl.

Es megtörtént, hogy egyik vagy másik paraszt munkás tisztába jött azzal, hogy minő vagy fogta el szívet s minthogy e vagy folytonosan követte és erejében növekedett s minden nyugodt pillanatában zaklatta s örült rögeszméhez üzte, egy szép napon elhagyta ekejét, kaszáját s besietett a városba s a gép morzsoló kerekéi közé vetette magát.

Es a kit egyszer magához csábított a város, az nem tért vissza többé. Ha ez a vágy, a városban élni, egyszer valakit megragadott, nem hagyta el többé, folyton előre sarkallta, a legtöbbször életét hiábavaló törekvésben pusztította el, sokakat szükségbe és nyomorba sodort, néhányat felsegített és gazdaggá tett, de egyik sem tért vissza soha.

Azok, akik megmaradtak ősi foglalkozásuk mellett, ellenséges és megvető szemekkel néztek ama hatalomra, mely a törekvő gyárvárosban kifejlett s az öregek aggodalmasan csóválták fejüket s szomorúan mondogatták, hogy a régi jó idők eltűntek, a régi jó erkölcsök kivesztek.

E síkságon született János. Anyját Krisztinának hívták és egy öreg, Karr nevű parasztleánya volt, ki szegény és vagyontalan léte dacára egykor szébb napokat is élt. Az öreg Karr nem e vidéken született, nem ide való volt. Fiatalabb éveiben telepedett le itt; mint a legnagyobb és legszebb paraszttelék bérloje és a falu legszebb leányát vette nőül. — Evek múltán azonban a szerencse hátat fordított neki. (Folyt. köv.)

tetbe véve a sok enyhítő körülményt — egy évi börtönre ítélték.

§ Hármán valának együtt, V a n k Tódor, D r a g a l i n a György és D u l h á n s z Flora, kik Galsán betértek N e m e s Perszidához, mert ott lepott szölet sejtettek. A vizsgálat alkalmával összeszólkoztak a Nemes Perszidánál jelen levő C s o k o n d á r Lászlóval, kit alaposan el is vertek. A törvényeszek 3-3 havi fogházzal büntette a tegnapi végtárgyaláson a verekedő triumviratust.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

Az aradi színtársulatról.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, június 22.

Benne vagyunk a vendégszereplésekben és fölléptésekben. Alig hangzott el B e s s e n y e i Mariska első csicsorgése, nyomon követte S z a t h m á r y Rózsika, egy igen kellemes hangú és megnyerő külsejű kis énekesnő. Szathmáry kisasszony „Trapezanti herczegnő“ operettében lépett fel először mint Regina. Első fellépte után vöglög nem mondhatunk véleményt, de annyit már most is konstatálhatunk, hogy a kisasszony színpadra termett alak, elég csinos, bár kis hanggal rendelkezik, de az olyan szerepkörre, mint a mire a buzgó L e s z k a i szerződtenni akarja, teljesen be fog válni. — A kisasszonyban határozott tehetség van, nem csoda, hogy P a j o r Emilia leánya.

Pénteken január 23-án D e l l i Henrik vidéki tenorista mutatkozott be közönségünknek „A koldus diák“ operettében. — Szombaton F e n y v e s i Emil kezdi meg hat előadásra szóló vendég szereplését „Az egér“ vigjátékban, vasárnap „Dolovai nábob leánya“ kerül vele színre. Fényvesi iránt olyan nagy az érdeklődés városunkban, hogy már napok előtt jegyzik elő a jegyeket a pénztárnál e vendég szereplésekre.

„Malakoff herczeg“ új operette június hó 15-én és 16-án került itt színre telt házak előtt. A közönség elég kedvezően fogadta e bohózatos operettét és sohasem jött ki a kacagásból és tapsból. A darab összevágó előadásban ment. — R é t h y Laura Malticz Mária szerepében pompás alakítást nyújtott és precíz fenomenális hangjával pedig valószínűleg elragadta a telt házat, kapott is annyi tapsot, hogy se vége se hossza nem volt. Pompás volt R ó n a s z é k i Gusztai a kifogyhatlan humoru komikus mint Hiberg Ambrus, jök voltak még T o l n a i n é mint Amanda, H u n y a d i Jóska Conradi Konrad, B a l a s s a Jenő mint Malakoff herczeg és S z a b ó Laciné mint Krüger Vilma. Kár hogy Szabónét az igazgatóság nem használja fel jobban. Szabóné határozott tehetség, a ki szép hanggal rendelkezik, elég otthonias a színpadon és elég megnyerő alakja is hozzá járulna a sikerhez melyet elérne, ha többször láthatnánk őt a színpadon, nagyobb szerepekben.

R ó n a s z é k i Gusztáv bohózatot fejezet be a mit a mult hetekben már a színházunkban elő is adtak egy vasárnap délután. A darab oly nagy sikert aratott, hogy K r e c s á n y i Ignác, a budai színikör igazgatója azonnal megvette. A darab címe „A méltóságos oszmadia“ s a budai krisztinavárosi színikörben a jövő hetekben fog menni. Egyszerre nyolc előadásra van kitézve egymásután.

A „B a j a z s ó k“ Nagyváradon most már harmadszor került színre ismét telt ház előtt. „Faust“ opera is nagyon tetszett és telt házat eredményezett. Nem is csoda ha az operák előadásai olyan látogatottak mikor R é t h y Laura és M e z e i a vidék két ilyen első rendű énekesse hallatja gyönyörű hangját az operákban.

TÁVIRATOK.

Delegáczióális ebéd.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) Bécsben, ma délután öt órakor a királynál delegáczióális ebéd volt, melyre hivatalosak voltak az osztrák-magyar delegáltak és a közös miniszteriumnak főhivatalnokai.

Új osztály a miniszterelnökségben.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) A király D á r d a y Sándort, volt képviselőt a miniszterelnökségben miniszteri tanácsossá kinevezte. B á n f f y az ujon-

nan felállítandó osztály vezetésével akarja D á r d a y t megbizni. Ide osztják be a nemrégén kinevezett B a l l a miniszteri titkárt és egy fogalmazót. Az osztály foglalkozni fog a törvény értelmében a miniszterelnökséghez tartozó szerb egyházkongresszus és a 48-as honvédek ügyeivel. Az erre vonatkozó szabályzat rendelet alakjában legközelebb közzétetik.

A bankszabadalom megújítása.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) A „Bud. Tud.“ jelenti: A mindkét állam pénzügyminiszterének a bankszabadalom megújítása alapelveinek megállapítása ügyében folytatott tanácskozása naponként több óráig tartanak, és még ma sem fejeztettek be.

Horvát tanszék az egyetemen.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) Az egyetemen horvát tanszéket szerveztek, melyre tanárrá M a r g a l i t s Edét nevezték ki. A kinevezést a hivatalos lap holnap közli.

„Pusztuljon el!“

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) A budapesti esküdtszék ma tárgyalta dr. T a k á t s Zoltán ügyvéd ügyét, mely az „Olvasd“-ban megjelent „Pusztuljon el!“ cikkből keletkezett. Ez a cikk a Hentzi-szoborról szólott. Takáts a szerzőséget és a felelősséget magára vállalta.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) Az esküdtszék T a k á t s o t izgatásban nem vétkesnek mondta ki, s ez alapon a bíróság felmentette.

A visszautasított bolgárok.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) Orosz lapok szerint az orosz kormány értesítette a bolgár kormányt, hogy a czár sirját koszoruzó bolgárokat nem fogadja az orosz czár.

A miniszterelnök a királynál.

Bécs, június 22. (Saj. tud. távirata.) O felsége B á n f f y Dezső báró miniszterelnököt, aki ma reggel érkezett ide, delelőtt fél 11 órakor kihallgatáson fogadta.

Ezután a miniszterelnök K i e l m a n n s z e g g r. osztrák miniszterelnök látogatását viszonzotta.

Lukács miniszter Bécsben.

Bécs, június 22. (Saj. tud. táv.) L u k á c s minisztert ma meglátogatta B ö h m pénzügyminiszter és vele hosszabb ideig tanácskozott. L u k á c s az este Budapestre utazott.

A népszerű Plener.

Bécs, június 22. (Saj. tud. táv.) Az a hír, hogy gróf H o h e n w a r t a legfőbb számvevőszék elnökségi állásáról le fog mondani és hogy P l e n e r fogja ezt a hivatalt betölteni, egyelőre még nem telet meg a valóságnak. Plener el van határozva arra, hogy a clubb vezetését továbbra is átveszi és azok után az egyértelmű ovatiok után, a melyekben a klub tegnap részesítette, nincs kétség az iránt, hogy Plener a párt legnagyobb bizalmát ismét bírja.

Az osztrák sajtó iroda vezetője.

Bécs, június 22. (Saj. tud. táv.) Mint megbízható forrásból jelentik, a hi-

vatalos távirati iroda jelenlegi főnöke H a h n kormánytanácsos a miniszterelnöki sajtóiroda vezetőjévé szemeltetett ki. A képviselőházi irodafőnök H e l b a u udvari tanácsos valószínűleg báró C l u m e t z k y v e l a képviselőház elnökével keletkezett konfliktusa következtében állásától megválnak.

Ifjú és ó csehok egyesülése.

Prága, jun. 22. (Saj. tud. táv.) A kivételes állapot beszüntetése küszöbön van. R i e g e r dr. házában az ifju és ó cseh párt közötti kompromisszumtárgyalások már megkezdődtek.

Vasuti szerencsétlenség.

Nimburg, június 22. (Saját tud. táv.) Jicinből 300 kiállítási vendéggel Prágába indult vonat összeütközött egy mozdonyval. Négy vagon kisiklott, egy férfi és egy nő könnyen megsebesült.

Hajórajunk Kielben.

Kiel, június 22. (Saj. tud. távirata.) S z ö g y é n y nagykövet meglátogatta az osztrák-magyar hajórajt és bemutatta magát K á r o l y I s t v á n főherczegnek. Később V i l m o s császár látogatta meg a hajórajt incognitó. A parancsnokok hódolatteljesen, a legénység pedig viharos hurrázással fogadták.

A leszavazott hadügyminiszter.

London, június 22. (Saj. tud. táv.) B r o d r i a k vitát provokált az alsóházban a fölhalmozott löporkészletek fölött. Midőn ezzel szemben a hadügyminiszter állást foglalt, Brodriak azt javasolta, hogy a hadügyminiszter fizetéséből 100 font sterlinget töröljenek, amit a ház 132 szavazattal 125 ellen elfogadott. A tárgyalást felfüggesztették.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, június 22.

Városunk határában és általában az egész környéken megfizethetetlen hasznót hajtottak a közel mult nagyobb esőzések és a már-már kétségbeeső gazdaközönséget szinte életre keltették.

A b u z a őstől kezdve mindig jól állott, mert a sok havu tél is csak a fejlődését mozdította elő, de a nagy szárazság utóvégre is nagy károkat okozott volna, de az eső épen jókor érkezett és így elmondhatjuk, hogy az Alföld rég látott oly szép buzatermést, mint az ez idei lesz.

A k u k o r i c z a is a legszebb reményekre jogosít. A nagyságra nézve a legtöbb helyen megközelíti az egy métert.

A z ő s z i á r p á t sok helyütt már vágják, s mennyiségre nézve mindenütt jól fizet, de az utóbbi nagyobb esőzések hátrányára vannak az érésnek s így minősége nem fog megfelelni a várakozásnak.

A t a v a s z i á r p a ez idén keveset ér, mert a szárazság miatt nem nőhetett meg, a legtöbb helyen 15—20 cmteres száron fejlődött ki a kalász.

A s z ö l ő kedvező időjárás mellett szép termést hoz, mert eddig semmi baj nem érte. Egyes szőlőhegyek, melyekről évek óta hiszik hogy a filloxera kipusztította, az idén a legjobban állanak s a mult évek rossz termését is kipótolják.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, június 22.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak, a kereslet szintén gyenge volt, s az irányzat ellanyhult. Elkelt alig pár ezer mm. 10 krral olcsóbb árakon. Ma nem adatott ki hivatalos jelentés.

Határidőüzlet: Amerikából érkezett lanya jegyzésekre nálunk tetemes lanya-hasággal indult az üzlet buzában, míg később az élénk vásárlásokra pár krral megszilárdult. Tegenesi 15 krral indult olcsóbban a tegnapi esti zárlatnál, s zárlat felé az élénk üzletmenetre némileg megszilárdult.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.94—6.96
Buza május—júniusra	6.01—6.03
Őszi rozs	5.80—5.82
Tengeri május—júniusra	5.29—5.31
Tengeri július—augusztusra	3.31—6.32
Őszi zab	5.83—5.85
Repeze	10.40

Külföld: New-York: buzára 7/8—1 1/8 tengerire 3/8 lanyhább. Chicago: buzára 1—1 1/8 tengerire 1/8—1/2 lanyhább. Páris tartott, London lanya, Liverpool élénk.

Értéktőzsde: Változatlan szilárd árfolyamokon indult az üzlet élénk forgalom mellett, különösen rima-murányi emelkedett. A többi papirok változatlanok.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	409.50
Magyar hitelrészvény	409.75
Osztrák államvasut	442.25
Rima-Murányi	290.25
Lombard	111.50

— A makói vásár. Tegnap kezdődött meg Makón a nyári országos vásár, mint tudósítónk távirja. A tegnapi állatvásár sokkal háta mögött marad a múlt éviéknél, a minnek oka a múlt évi szűk termés és az eső. Ejjféltájban hatalmas zápor kerekedett, úgy hogy a szomszéd városok vevői és eladói távol maradtak. Az árak is roppant nyomottak voltak és ritkaság számba megy Makón az ilyen gyenge országos vásár, mint az ideje volt.

Szeszűzlet.

— Június 22. —

Kielégítő kereslet mellett az üzlet a múlt héten is szilárd irányzattal folyt le. Mai jegyzéseink: Készárú piacban azers szesz 53.25, kicsinyben 53.75 hordó néál per 100 liter %, beleértve 36 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, június 22. d. a. 5 óra.

F	a	j	Irányt	100 kg. ár
				frtől frtig
Buza bányai új				6.95 7.10
Buza tiszavidéki				6.90 7.25
Buza pestvidéki				6.95 7.10
Buza fejeermegyei				6.95 7.10
Buza bacsikai				6.95 7.20
Reze új, I-ső rendű				5.65 5.70
Reze új, II-od rendű				5.55 5.60
Arpa takarmány				5.80 6.—
Arpa égetni való				—
Arpa sörfőzdei				—
Zab				6.60 6.70
Tengeri bányai				6.10 6.15
Tengeri másnomű				6.— 6.05
Káposzta-repeze bányai				—
Köles				6.— 6.60
Határidő	Buza márcz.-ápr.			6.90 6.94
	Buza szept.-okt.			6.90 6.95
	Buza máj.-jun.			6.90 6.95
	Reze szept.-okt.			5.78 5.80
	Tengeri máj.-jun.			6.— 6.02
	Tengeri jul.-aug.			6.08 6.08
	Tengeri októberre			—
	Zab márcz.-ápr.			—
	Zab szept.-okt.			5.78 5.8
	Káposzta-repeze aug.-szept. 1894.			10.30 10.35

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. június 22.

Magyar aranyjárdék 4%	123.50
Magyar koronajárdék 4 1/2%	99.40
Magyar arany 4 1/2%	125.50
Magyar ezüst 4 1/2%	103.—
Magyar keleti vasut 1876.	123.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar italmegváltási kötvény	101.25

Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	147.50
Osztrák papírajárdék	101.25
Osztrák járdék ezüst	101.25
Osztrák járdék arany	123.—
Koronajárdék	101.25
1860-iki államsorsjegyek	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1080.—

VIZJELZÉS.

1895. évi június hó 22-én reggel 7 órakor észlelt víz-állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzén:

Észlelési állomás	Hőmérséklet	Időjárás	Vízállás	
			estimeér.	estimeér.
Branyoska	+ 20°	borult	+ 102	—
Gyulafehérvár	+ 16°	derült	+ 3	—
Arad	+ 20°	esős	+ 19	—
Makó	+ 20°	felhős	+ 124	—
Szeged	+ 19°	esős	+ 276	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. június 22.

A m. kir. folyamamérnöki hivatal.

IDEGENEK NEVSORA.

— Június 22. —

Fehér Kereszt szálloda: Horányi Ágoston magánzó, Arad. Zentlauer Gyula mérnök, Budapest. Dr. Dománovszky Zoltán ügyvéd, Batonya.
Három Király szálloda: Juhász János birtokos, Dombiratos. Kende Gyula hivatalnok. Buzsák. Havancsek István vállalkozó, Lippa.
Vasuti szálloda: Rotter B. fakereskedő, M.-Pécska. Benzur György szőlőszeti intéző, Medgyes.

KIS LOTTO.

Budapesti:

45, 22, 25, 78, 27.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTÉR.*

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben, Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarkán — Lillin házban — levő **fűszer-gyógy-, gyarmatáru- és mag-üzletet** Karátsonyi Antal urtól megvettem és azt törvényeszkileg bejegyeztem

Karátsonyi Antal utóda
a „fekete kutyához“

özég alatt tovább vezetendém.
Különböző nagyobb cégeknél szerzett tapasztalataim valamint rendelkezésemre álló elegendő tőke, azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy bármily korszerű igényeknek megfelelhetek.
Midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, maradtam

kiváló tisztelettel:

DAIMEL LAJOS.

654

Vese, húgyhólyag, húgydara és kösvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerral rendelve lesz.
Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvízkorcsokosokban és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjessen.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

GEBHART J. és FIA
ARADON. 652

Üveg, porcellán, lámpa és képket nagykereskedők. Legolcsóbb üvegezési vállalat.
Andrássytér 16. szám.

A gyümölcs évad kezdetén van szerencsénk az érdekelt nagy érdemű közönség **figyelmét a legujabb és legczélszerűbb fémzáros, rugószerkezetű**

gőz- és befőttes üvegeinkre

felhívni, melyek minden nagyságban készleiben tartatnak és azok üzleteinkben gyári áron kaphatók.

Képes minta lapot, az ürmérték és ár pontos megjelölésével és használati utasítással együtt, kívánatra bárkinek díjtalanul megküldünk.

A mult gyümölcs évad óta bebizonyult, hogy ezen gőz és befőttes üvegek nem csak a legolcsóbbak, de a legczélszerűbbek is.

Ezen gőz és befőttes üvegeken kívül nagy készletet tartunk **a régebben ismeretes csavar, fémzáros és közönséges befőttes üvegek** minden fajtajából, melyek nagyban is árultatnak.

Megjegyezzük, hogy a nagy érdemű közönség kényelmére való tekintetből, **Neumann palotában levő fiók üzletünkbe** mindezen üvegfajok **éppen oly olcsó áron** lesznek elárusítva mint fő üzletünkben.

Vidéki megrendelések posta fordultával elintézését nyernek.

Csodálatos olcsó, még végeladásnál is olcsóbb áron

árusítom el

üzleti-helyiségemben

felhalmozva lévő áruimat

helyszűke miatt

30%-al gyári áron alól.

Raktáron vannak:

Női ruha kelmék.
Kretonok, festők, francia satenok és batisztok.
Rumburgi és creas vásznak.
Chffonok és pamutvásznak.
Kanavászok, oxford, zefir és ingkelmék
Kész fehéreneműek urak, hölgyek és gyermek részére.

Asztalneműek.
Szönyegek és függönyök.
Paplanok és ágyterítők.
Nap és esőernyők

stb. e szakmába vágó cikkek mindenféle kivitelben és izlésben.

Nyári és téli árukban maradékok félárban.

Ennél fogva felkérem a nagyérdemű közönség becses figyelmét, hogy ne mulassza el ezen ritka jó alkalmat szükségleteit nálam beszerezni.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel:

Kakujai Ferencz,

Aradon, Szabadságtér 12.

6699/1895. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi magy. kir. miniszter urnak 1892. évi március hó 5-én 14837. sz. a. kiadott s a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében értesitem az érdekelteket, hogy június hó 1-től augusztus hó 1-ig eső vasárnapokon az alábbi jelölt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak délelőtt 10 óráig gyakorolhatók, u. m.:

1. a gépipárnál a sürgős és halaszthatlan javítási munkák;
2. a kis ipárnál sürgősen rendelt javítási munkák;
3. a pékipárnál az áru cikéskészítése és szállítása;
4. a mészáros, hentes és kolbászkészítő ipárnál az elkészítés, elárúsítás és szállítás;
5. bank és váltó üzletek;
6. boltok minden kereskedelmi elárúsító és szolgálat közvetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cselédszerző intézetek;
9. elárúsító üzletek;
10. fehérítési ipárnál;
11. fűszer, rövidáru, divat, vas és egyéb kereskedések;
12. vadkereskedések;
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló ipari és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és házhoz szállítás;
14. szatócs üzletek;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazott irodabeli munkája.

A jelen hirdetményben foglaltakat azzal adom értésére az érdekelteknek, hogy mindazok ellen, kik az e dűrt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t. cz. 6. §. értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1895. évi május hó 27-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

12017/1895.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmivvelésügyi ministeriumnak 35872/895 szám alatt kelt rendelete nyomán közhírré tesszük, hogy a csász. kir. belügyminister f. évi május hó 25-én a »Dresdener Journal« 120. számában közzétett értesítése szerint élő sertéseknek Kőbányáról Szászországba való bevitelét további intézkedésig teljesen megtiltotta.

Aradon, 1895. június 6-án.

A városi tanács.

12260/1895.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a nagymélt. m. kir. földmivvelésügyi Minister sertéseknek Budapest székes főváros területére ugy az azonnali leszurás céljából valamint az állatvásárokon való kiállítás végett leendő behozatalát és behajtását, miszerint a sertéseknek Horváth-Szlavon országból való behozatalát és átvitelét további intézkedésig megtiltotta.

Arad, 1895. június 8.

A városi tanács.

5443/1895.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az 1883. évi XXXIV. törvényczikk módosításáról szóló 1890. évi XXIII. t. cz. értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában szervezett tisztképző tanfolyamban az 1895-96 ik tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi ministerium által leküldetvén, az levéltárunkban bármikor megtekinthető.

Arad, 1895. márcz. 20-án.

A városi tanács.

777. vh. szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a battonyai kir. járásbírótság 3618/95. számú végzése által Dr. Nemess Zsigmond ügyvéd által képviselt Leipniker Sámuel végrehajtó javára lak. Kevermesen Laczkó János, Meg István, J. Mag József és Laczkó Rozália végrehajtást szenvedettek ellen, lak. Kevermesen 75 és 85 frt tőke, ennek 1894. évi Deczember hó 8. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 45 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 475 ftra becsült Mag Istvánnál 3 ló, 2 csikó, 1 kocsi, vas-éke és ágyneműek, Laczkó Józsefnél 2 tehén, 1 borju és 4 brb. sertés; — J. Mag Józsefnél 2 üsző, 1 tehén borjuval nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 3618/95. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kevermesen Mag Istvánnál d. e. 9 órakor, Laczkó Józsefnél d. e. 10 óra, J. Mag Józsefnél d. e. 11 órakor leendő eszközzésére 1895-ik évi június hó 27. napjának határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-a értelmében kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott nál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírott nál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 180. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Battonyán, 1895. évi június hó 14. napján.

Gróff,

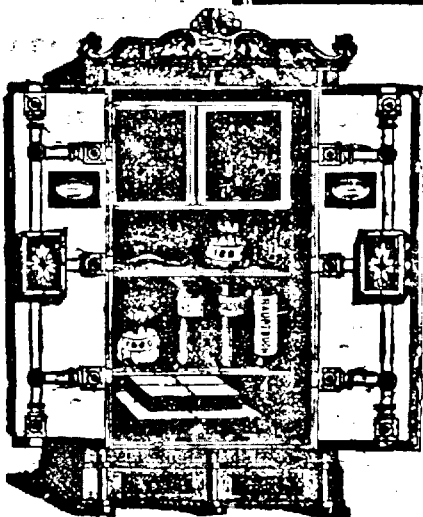
658.

kir. bírósági végrehajtó.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

A os. kir. cestr. és a m. kir. ministeriumok s államvasutak szállítói

tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy

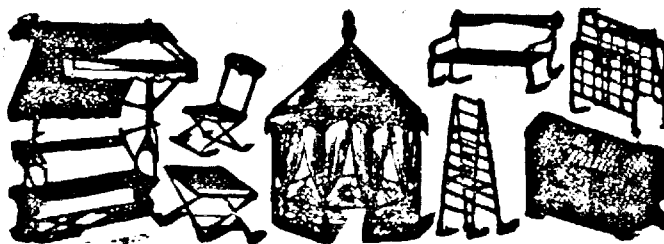
pénzszekrények

gyári raktára.

Közegek számára kivételesen 25% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Vakódi amerikai

H O W E,

Karikahajó

WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek

családok, szabók és cipészek részére.

Mindenemű varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges tartékek. 581

SINGER L. S.

SINGER L. S.

Kerestetik
ARADON
egy nagyobb

üzlet-helyiség,

mely vas és vas-árak, pléhek, kályhák és öntemények raktározására alkalmas lenne.

Ajánlatok intézendők:

Brassói bányá- és kohó részvény-egylet
központi igazgatóságához
Bpsten, VI. Andrassy-ut 23.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 649 1-3

1895. évi július hó 4-én

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében tizlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1895. évi április hóban esedékes zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.
Weisz Dávid:

1970/895. árvaszéki sz.

650.

Arverési hirdetemény.

Mely szerint alulírott mint kiküldött által ezennel közhirre tétetik, miszerint a néh. özv. Keresztes Mihályné szül. Krizsán Stefánia aradi volt lakos hagyatékában leltározott és aradvárosi pénztári hivatalnál 1202/1893. t. sz. a. letétben lévő arany- és ezüstművek és 1 drb. vörös-kereszt sorsjegy, valamint az árvapénztárnál 837—840. fkönyvi lapon a kiskoruak javára előirt 8 drb. polgári takarékpénztári részvény a tek. városi árvaszék gyámhatóságnak f. évi 1970. sz. alatti végzése alapján nyilvános önkéntes árverésen készpénzfizetés mellett f. évi július hó 5-ik napján d. u. 3 órakor Aradváros közgyámi irodában a városháza emeletén a legtöbbet ígérőknek el és átadatnak.

Kelt Aradon, 1895. június hó 20-án.

Simon Gábor
városi t. aljegyző.

4498. sz.

1895.

Hirdetemény.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhirre tétetik, hogy az aradi marosparti telken levő

4 szakaszból álló sertés hizlalók

a hivatalos órák alatt szóbeli alku-utján bérbevehetők. 324

Aradon, 1895. évi ápril hó 10-én.

M. kir.
államjószágigazgatóság.

Tölgyhaszonfa eladás.

641

Az aradi csálai erdőben alatt jelölt haszonfák eladandók, értekezhetni az Országos szőlőoltványtelep részvénytársaság igazgatósági irodájában **Aradon Kis-körut 9. sz. és a csálai főerdőhivatalban.**

Oszlopok			Dongák			Viczinál		Normál	Tölgy pallók
2·5	3·0	4·0	1	2	3	t a l p f á k			
méter hosszú			a k ó s			2·50	2·50	2·50	2·50 m. hosszú 5—8 cm. vastag 25—30 cm. széles
						méter hosszú			
						14/30	15/20	15/25	
						centiméter vastag			
d a r a b									
6000	7500	1000	29·000	10·000	5000	600	8500	6300	4400

MEGHIVÁS.

„Az aradi légszeszvilágítási részvénytársulat“
f. évi június hó 29-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 46. §-a értelmében a közgyűlés határozatképességére a részvények 2/3-ad részének jelenléte szükséges.

N a p i r e n d:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása.
  2. Az igazgatóság javaslata a gyári vállalat eladása iránt s határozathozatal a megkötött adás vételi szerződés jóváhagyása tárgyában.
  3. A társaság felszámolásának kimondása és a felszámoló kirendelése.
- A t. részvényesek felkéretnek, hogy birtokukban levő részvényeiket vagy az azokra vonatkozó intézeti elismervényeket f. hó 28-ig bezárólag az intézet pénztáránál letéteményezzék.

Arad, 1895. június 15-én.

639

Az igazgatóság.

Hirdetemény.

Alapszabályaink 9. §-a alapján igazgatóságunk f. évi márczius hó 30-án megtartott ülésén elhatározta, hogy részvénytőkénknek még hátralékos része,

azaz részvényenként o. é. 50 frt.

1895. évi július hó 1-én az 1895. év január hó 1-től

5% kamatokkal együtt a következő bankintézeteknél fizetendő be:

Aradon: az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnál.

Budapesten: a Magyar ipar és kereskedelmi bank részvénytársaságnál.

Bécsben: Schoeller & Comp. bankháznál.

Ezen befizetés alkalmával az eddig forgalomban lévő ideiglenes elismervények bevonatnak, és az új, 400 korona névértékről szóló részvények kibocsájtatnak.

Weitzer János

gép- vaggongyár és vasöntöde
részvénytársaság ARADON.

636

4796/1895. szám.

651.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. törvényszéknek 1895. évi 1714. számú végrehajtást elrendelő és az orosházi kir. járásbírósnak 1895. évi 4796. sz. kiküldő végzése folytán Kovalcsik József, Hibrandt Ferencz, Marsovszki László, Szikula Katalin, Dén Sándor, Szász András, Békésmegyei takarékpénztár, Lövi M. orosházi és Dietzl József budapesti lakos mint alap és felülfoglaltatók javára Sterbencz Berta orosházi lakos ellen 5100, 150, 270 frt 84 kr, 900, 1300, 380, 96 frt 20 kr, 170 és 209 frt 89 kr tőke, ennek különböző esedékes napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 195 frt 60 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 4122 frt 20 krra becsült kávéház, korcsma és szálloda berendezések, teke-asztal, pénztár-asztal és butorneműek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 4796/1895. sz. kiküldést elrendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Orosházán a magyar király szálloda helyiségében leendő eszközlésére határidőül 1895. évi július hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oiy megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is fognak eladtni.

Kelt 1895. Orosházán, július hó 12.

Bella

kir. bir. végrehajtó.

11742/1895.

Hirdetés.

Közhírré tesszük, hogy a nmélt. m. kir. földmívelésügyi ministerium a bécsi állat vásáron és a bécsujhelyi sertés piaczon fellépet sertésvész behurczolása elleni védekezés céljából sertéseknek Alsó-Ausztria területéről Magyarországra való behozatalát további intézkedésig betiltotta, s hogy az ezen tilalom ellenére behozott sertések az 1881. évi VII. t. cz. 155. §-a értelmében lesznek kezelendők.

Arad, 1895. június hó 1-én.

A városi tanács.

3133/1895. sz.

645.

Figyelmeztetés.

Az ezen lapban folyó évi június hóban a cs. és kir. 7. hadtest csapatjai részére szükséges széna, szalma, tűzifa, kőszén, részint zab és kenyér szállítására vonatkozólag megjelent hirdetemnyre ezenel figyelmeztetik.

Hivatkozással a f. évi április hóban az »Ungarischer Landwirth«, »Temesvarer Zeitung«, »Délmagyarországi Közlöny«, »Aradi Közlöny«, »Szegedi Napló«, »Nagyvárad« és »Debreczen« nevű lapokban foglalt hirdetemnyre még különösen kivált a temesvári, aradi, nagyvárad, debreczeni és nagy-kikindai állomásokon való, a községek és mezőgazdákat érdeklő széna kiszolgáltatásra utaltatik.

**A cs. és kir. 7-ik hadtest
intendánsága.**

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy- KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legjobb államaiban nagy sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosa s alódi kütegek, ugyancsán orr-rekeség, ótvaz, fagydag, láb-izadás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalma a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak sok elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmes tetés kéretik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
Amely esetben csak jobbnak találtnak, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérandó; miután a külföldi utazatok hatástanoknak bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az **arcbőr tisztáltságnak**

előállítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegsége ellen feltétlenül használatos **mosdó és fürdészappan mindennapi használatul szolgál a**

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

30% glicerín tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak hamalatt utalással együtt 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők **Benzoé-szappan** a bőr érzécsítésére, **berax-szappan** pattanások ellen, **arcbőr-szappan** a bőr tisztítására himóhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, **locthyol-szappan** rheuma és arcvörösség ellen, **szepítő-szappan** igen hathatós, **Tannin-szappan** lábizadás s hajkihullás ellen; **fog-szappan** a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utazatok vannak. Gyár és főraktár: G. Hell & Comp. Troppau. Árjegyzék kiállításra a nemzeti gyógyszerüzemben Bécsben 1888.

Kapható Aradon 1 237.

Rozsnyay Mátyás, Kiss István, Ring Lajos és Demkó Géza urak gyógyszer-tárában, különben pedig a magyarországi legtöbb gyógyszer-tárában

11664/1895

Hirdetés.

Közhírré tesszük, hogy a csász. és kir. külügyminiszter ur részéről nyert tudósítás szerint a szász kir. kormány intézkedett, hogy azon idegen országbeli munkások, kiknek hazájában himlőoltási kényszer egyáltalán nincs, vagy csak tíz éven belül áll fenn, Szászországba érkezéskor védhimlőoltásnak vettessenek alá. Kivételnek ezen elbánás alól azon munkások, kik kimutatni képesek, hogy eredménynyel oltva vannak, vagy hogy valódi himlőt áliottak ki.

Arad, 1895. évi június 5-én.

A városi tanács.

13324/1895.

Felhívás.

A fegyver és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t.-cz. 14. §-a értelmében felhivatik Arad szab. kir. város közönsége, hogy vadászatra nem használendő löfegyverét a városi adóügyszátnál legkésőbb folyó évi június 30-ig vadászatra használendő fegyverét a kir. adóhivatalnál legkésőbb július hó végéig annál inkább bejelentse, mert a kellő időben be nem jelentett löfegyver tulajdonosa a 43. 48. §-ok értelmében 20 frtig terjedhető bírságban fog elmarasztaltatni.

Arad, 1895. évi június hó 21.

A városi tanács.

A világ legjobb fénymáza! FERNOLENDT-féle

241. I-43 fénymáz.

Cs. kir. állam. szab.

gyára

alakult 1835-ben.

Bécs.

Ki labbelieit sötét feketén, fényesen és tartósan akarja megőrizni, az csak

Fernolendt-fénymázat

vegyen.

Mindenütt kapható.

Főraktár: Wechsler József urnál.

A sok értéknélküli hamisítások miatt tessék nevet

St. Fernolendt

megjegyezni.

Jegyző-segéd.

Egy a jegyzői teendőknél némileg már jártas gyakornok azonnal felvétetik a berzovai körjegyzői irodában. Fizetése havi 15 frt és (mosáson és ágyneműn kívül) teljes ellátás, vagy pedig ellátás nélküli havi 30 frt. 657

6921 k...

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi minister ur 35293. sz. a. kelt intévényével a sertéseknek Aradvármegye területéről való elszállítását megtiltotta.

Ezen körülményről a sertés kereskedőket és sertés tartó gazdákat tudomás vétel és alkalmazkodás véget arról értesitem, hogy a járlatoknak Aradvármegye területéről való kivitelre leendő kiállítás a mai nappal beszünttetett.

Arad, 1895. évi június hó 1-én.

Sarlot,
főkapitány.

Iparosok és gazdák figyelmébe

ajánljuk
locomobilfűtéshez

kitűnően
alkalmas

**salgótarjáni és petrozsényi
darabos, koczka- és dió-szenünket,
valamint aknaszenünket kazánfűtéshez.**

Mérsékelt árak, gyors és pontos szállítás.

Megrendelések alulírt igazgatóságához, vagy

INKEI EMILHEZ Aradon

intézendők...

A salgótarjáni kőszénbánya részvény-társulat

igazgatósága

Budapest, V., József-tér 14.

607.

383/1895. gazd. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szt.-páli, sarló, Pova, Gábor, szt. tamási és a szélmalomtól a Jakabffy-tanya felé vezető törvényhatósági utakon eszközendő földmunka teljesítése iránt f. é. június hó 24 én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 1550 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1895. évi jun. hó 27-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

11840/1895.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnak 25963/895 szám alatt kelt intézvényével megengedettett, hogy a Selmecz- és Bélabánya szab. kir. bányavárosoknak tulajdonát képező Vihnye fürdő gyógyfürdőnek neveztessek.

Aradon, 1895. évi június 3-én.

A városi tanács.

12700/1895.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi Miniszteriumnak 35688/895. szám alatt kelt magas rendelete nyomán a következőket tesszük közhirre:

A sertésvész (sertéskolera) föllépése esetén teendő hatósági intézkedésekre vonatkozólag f. évi június hó 1-én 36500—III. sz. a. kibocsátott körrendelet 20. §-ának utolsó bekezdésében a herelésnek (miskarolásnak) gyakorlása a sertésvész által fertőzött vármegyékben megtiltatott.

Ezen ragadós betegség, valamint a másféle sertésbetegségeknek a herélők (miskarolók) által könnyen közvetíthető szerte hurczolását megakadályozandó, — a mondott műtét iparszerű gyakorlásának állategészségügy-rendőri szempontból való szabályozása céljából folytatólag még a következő rendeltetett el:

1. Oly községekben, és tanyákon, a melyekben a sertés-orbáncz vagy a sertés himlő fellépett, herélőknek az udvarokba, ólakba, akfokba bemenni tilos.

2. Mielőtt a herélő valamely község területén működését megkezdéné, tartozik az illetékes községi előjárásnál (rendőrkapitányságnál) jelentkezni a végből, hogy tőle írásbeli engedélyt nyerjen a működhetésre, mely engedély csakis akkor szolgáltatható ki, ha a községben a sertések között járvány nincs és tömeges elhullás nem fordult elő.

3. Azon eljárást, mely szerint a kanászok az örizezőkre bizott sertések elhullását az elhullott sertés füleinek bemutatása által szokták gazdáik előtt igazolni, betiltatott, mert a jelzett eljárás, kivált most a sertésvész elhurczolását elősegítheti és különben is az elől hivatkozott számú rendelet 10 §-ába ütközik.

4. A ki a jelen rendelet ellen vét, a menyiben ellene a fegyelmi eljárás alkalmazható, fegyelmi uton büntetendő, különben a jelen rendeletbe ütköző cselekvése vagy mulasztása az 1879. évi XL. t. cz. I. §-a alapján kihágásnak minősítetik, mely kihágás 100 frtig terjedhető és az 1888. évi VII. t. cz. 156. §-ában megjelölt célra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó.

Arad, 1895. június 14. én.

A városi tanács.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

7224/1895. k. h. szám.

Hirdetmény.

Felhívom a kocsi tulajdonosokat, hogy a jelenleg folyamatban levő csatorna munkálatok következtében kiásott árkok hosszában, azok közelében, különösen ott, hol a lassu hajtásra jelző tábla is figyelemzetet — büntetés terhe alatt lassan hajtának, mert a sebes hajtás következtében támadó rázkódás a mely árkok oldalainak beomlását idézven elő a munkások testi épsége és élete veszélyeztetve van, miért is ha a sérülés omlás következtében tényleg bekövetkezik, azért azok lesznek felelőssé téve, kik a sebes hajtás által a rázkódást előidézték.

Aradon, 1895. évi június hó 7-én.

Sarlót Domokos
főkapitány.

12711/1895.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a nagymélt. m. kir. földmivelésügyi miniszteriumnak 37791/895. sz. a. kelt rendelete szerint sertéseknek Magyarországból Horvát-Szlavonországba való bevitele és behajtása további intézkedésig tilos.

Arad, 1895. június hó 19-én.

A városi tanács.

12905/1895.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium 37392/895. sz. a. kelt leirata nyomán közhirre tesszük, hogy a tirol és vorarlbergi cs. kir. helytartóság f. évi június hó 1-én 14172. szám alatti értesítése szerint sertéseknek Tirol Vorarlbergbe való bevitelét és behajtását további intézkedésig, Magyarország egész területéről megtiltotta.

Arad, 1895. június hó 19.

A városi tanács.

Kerékpároozók figyelmébe!

Addig senki ne rendeljen, vagy ne vegyen **KERÉKPÁRT**, míg

FOGL JÓZSEF LAJOS

Budapesti I-ső legnagyobb kerékpárgyár főraktárának

legujabb árjegyzékét át nem nézte,

nálam kapható

legujabb modellü Pneumaticus Safetyt teljes felszereléssel,

csinos és elegans kiállítással

150 frttól feljebb

két évi jótállás mellett.

Saját javító műhelyyel rendelkezem, mindennemü kerékpár és varrógép javítások jól és olcsón végeztetnek.

Árjegyzék 10 kr. bélyegeken való beküldése ellen küldetnek szét.

396

Fogl József Lajos, műgépész.

Budapest, VI. Andrassy-ut 48. (Octogon-tér.)

Ajánlom a nagyérdemü közönségnek úsan felszerelt vasbutor raktárom és pedig: **vaságyak, asztalok, gyermekágyak, fatartók, mozdószek-**

rények, gyermekkoszik, ágybetétek, a legdiszesebb kivitelben.

A tavaszi és nyári idény beálltával ajánlom a n. közönségnek saját készítményü

kerti asztalok,

padok és székek

a legcsinosabb és legizlésesebb kivitelben a legjutányosabb árak mellett.

Vasbutor javítások ujjafényezése és festése elfogadtatik.

Teljes tisztelettel

FLEISCHER ADOLF,

Arad, hal-tér 4-ik sz.

Atzél sodrony
ágybetétek

minden mértékre
készülnek.

Aradi Közlöny
kiadóhivatala.

Könyv-
kötészet
műintézet.

ARADI

NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVNYOMDAI ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI

MŰINTÉZETE

ARADON,

fő-ut 51. sz. Arad-csanádi vasutak palotájában.

Ezennel van szerencsénk a tetemesen megnagyobbított és a legdivatosabb betűkkel, valamint egy amerikai, három nagy gyorsajtó, nemkülönbön betütömöntő-, simító-, perforáló-, fűző-, vágó- és más egyéb segéd gépekkel ujonnan felszerelt és légszeszhajtó erőre berendezett

könyvnyomdai műintézetünket

a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani.

Nyomdánk oly módon van felszerelve, hogy nemcsak az összes vidéki hanem bármely fővárosi nyomdával kiállja a versenyt, úgy nyomdatermékeink pontos tiszta, hibátlan tetszetős kiállítása, mint azok mérsékelt ára tekintetében.

Könyvnyomdánk nagyobbitása alkalmával **könyvkötészetünket** is ujonnan felszereltük s így minden e szakkörben vágó munkák készítését a legdiszesebben és pontosan eszközöljük.

Továbbá felkaroltuk a legkülönbözőbb **papirzsák és zacskók** gyártását valamint czégnyomással való ellátását tetszészerinti kiállításban a legmérsékeltőbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Telefon sz.
151.

Telefon sz.
151.

Aradi nyomda részvénytársaság.

T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk továbbá, hogy
Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat
(Szabadságtér 20. sz. TELEFON 265. SZ.) képviselőséggel ruháztuk fel,
ki elfogad minden a nyomdánkat valamint az
„ARADI KÖZLÖNY“
kiadóhivatalát érdeklő megbizásokat.

Nyomtatványok

készítetnek:

Napi-, hetilapok,

továbbá

szaklapok és folyóiratok előállítására
iszéles és jutányos kivitelben;

bármily terjedelmű regények,
elbeszélések

és egyéb művek nyomtatása és kiadása.

Meghívók,

tanczrendek, névjegyek, gyászjelentések

a legdiszesebb kiállításban.

logózatok azamiék, oszmántírták, le-
vélpapírok és borítékok leggyor-
sábban olcsón készíttetnek.

Könyvkötészetünk

nagy sulyt fektet különféle
dizsmunkák készítésére külföldi
minták szerint

írómappák, ékszerdobozok,
képkeretek,

tanczrendek,

bőrmetszett és bőrdombormű

legdiszesebb

és legiszélesebb kivitel-
ben.

Vidéki magrendelések

pontosan teljesíttetnek.

Papirzacskó
gyár.

Betű
tömöntöde.